

Sygn. akt III AUa 170/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Sędziowie:	SA Krzysztof Szewczak (spr.) SO del. do SA Katarzyna Antoniak
Protokolant: st. prot. sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2017 r. w Lublinie

sprawy A. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 20 grudnia 2016 r. sygn. akt VI U 307/16

I. zmienia częściowo zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego w ten sposób, że ustala A. M. prawo do obliczenia emerytury na dzień (...), przy pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot emerytur pobranych w okresie od 1 stycznia 2013 roku do 30 listopada 2015 roku, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne;

II. w pozostałej części oddala apelację.

Katarzyna Antoniak Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Krzysztof Szewczak

III AUa 170/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 lutego 2016 r., znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał A. M. prawo do emerytury od dnia(...) oraz ustalił wysokość tego świadczenia.

W odwołaniu od tej decyzji A. M. domagał się jej zmiany poprzez uwzględnienie przy ustalaniu wysokości podstawy emerytury waloryzacji jego emerytur, które otrzymywał w latach 2010-2015.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie podnosząc przy tym, że z treści odwołania nie wynika, co odwołujący konkretnie skarży. Organ rentowy potraktował to odwołanie jako kwestionowanie wysokości emerytury ustalonej w zaskarżonej decyzji. ZUS podniósł, że wysokość emerytury została ustalona decyzją z dnia 16 grudnia 2009 r. w 80 % - zgodnie z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a w 20 % - zgodnie z art. 26 tej ustawy. Tak ustalona emerytura podlegała kilkakrotnemu przeliczeniu, ponieważ wnioskodawca pracował. W dniu 29 grudnia 2015 r. A. M. złożył wniosek o ustalenie emerytury w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego określonego w art. 24 w/w ustawy. W zaskarżonej decyzji ZUS ustalił wysokość emerytury zgodnie z art. 26 ustawy. Stosownie do art. 25 ust. 1b ostatnio powołanej ustawy podstawę wymiaru emerytury pomniejsza się o kwotę pobranych emerytur. Tak wyliczona emerytura jest kwotą niższą niż dotychczas pobierana.

Na rozprawie w dniu 14 września 2015 r., popierając odwołanie, A. M. oświadczył, że nie zgadza się z pomniejszeniem emerytury obecnej o kwotę pobranych wcześniej emerytur.

Wyrokiem z dnia 20 grudnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Radomiu zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił wysokość emerytury A. M. od dnia(...)na kwotę 3 185,21 zł.

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd I instancji ustalił, że A. M., urodzony w dniu (...) złożył w dniu 12 października 2009 r. wniosek o emeryturę.

Decyzją z dnia 16 grudnia 2009 r., znak:(...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał A. M. emeryturę od dnia 3 listopada 2009 r. Wysokość tego świadczenia ustalono w 80 % na podstawie art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (1 808,18 zł), a w 20 % zgodnie z art. 26 tej ustawy (440,19 zł), co łącznie dało kwotę 2.248,37 zł. Tak ustalona emerytura podlegała kilkakrotnie przeliczeniu i waloryzacji, żeby ostatecznie osiągnąć wysokość 2 692,08 zł brutto.

W dniu 29 grudnia 2015 r. A. M. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w R. wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia emerytalnego.

Decyzją z dnia 22 stycznia 2016 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przeliczył A. M. emeryturę od dnia(...), tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Organ rentowy wskazał, iż po przeliczeniu kapitału początkowego z uwzględnieniem zmian dokonanych ustawą z dnia 5 marca 2015 r. oraz po doliczeniu składek zaewidencjonowanych na koncie wnioskodawcy, emerytura od dnia(...) wynosi 2.767,74 zł.

W związku z osiągnięciem przez A. M. powszechnego wieku emerytalnego, decyzją z dnia 18 lutego 2016 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał wnioskodawcy emeryturę, pomniejszając jej podstawę o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych dotychczas emerytur. Z uwagi na to, iż emerytura przysługiwałaby w kwocie 2 305,47 zł i byłaby niższa od ustalonej wcześniejszą decyzją z dnia 22 stycznia 2016 r., organ rentowy zawiesił emeryturę, której wysokość została ustalona zaskarżoną decyzją, a wypłacana miała być emerytura o symbolu (...) w kwocie 2 774,38 zł.

Sąd Okręgowy ustalił, że wysokość emerytury powszechnej A. M., bez zastosowania przepisu art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, na dzień(...) wynosi 3 185,21 zł brutto.

Sąd I instancji podniósł, że wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego. Dokumenty te nie budziły żadnych wątpliwości i nie były kwestionowane przez strony.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na to, że do dnia 1 stycznia 2013 r. podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2016 r. poz. 887 ze zm., dalej: „ustawa emerytalna”), stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175, z zastrzeżeniem art. 185. Przy obliczaniu wysokości tego świadczenia nie dokonywano żadnych potrąceń, w szczególności kwot pobranych z tytułu emerytur, przyznanych w oparciu o inną podstawę prawną (tzw. emerytur wcześniejszych).

Ustawą z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2012 r., poz. 637), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2013 r., wprowadzono zmiany w treści art. 25 ustawy emerytalnej. Ustęp 1 tego artykułu otrzymał następujące brzmienie:

„Podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185”.

Ponadto po ustępie 1 dodano ustępy 1a-1c w brzmieniu:

„1a. Przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, dla osoby, która miała ustalone prawo do emerytury częściowej na podstawie art. 26b, nie uwzględnia się kwot zwiększeń składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego określonego w art. 173-175, uzyskanych w wyniku waloryzacji kwartalnej, o której mowa w art. 25a, przeprowadzonej w celu obliczenia emerytury częściowej.

1b. Jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę na podstawie przepisów art. 26b, 46, 50, 50a, 50e, 184 lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.3), podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

1c. Przepis ust. 1b stosuje się również w przypadku, gdy ubezpieczony pobrał emeryturę górniczą, określoną w art. 34 lub w art. 48 i 49, w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2006 roku”.

W uzasadnieniu projektu ustawy w tym zakresie podano jedynie, że osoba, która pobiera emeryturę przyznaną przed osiągnięciem wieku emerytalnego może, po jego osiągnięciu, wystąpić o emeryturę powszechną. Wskazano także, że dla osoby urodzonej po 31 grudnia 1948 r. emerytura ta dotychczas wyliczana była przez podzielenie podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze życie dla wieku wystąpienia o emeryturę, zaś zmiana ma polegać na tym, że podstawa obliczenia „kolejnej” emerytury ma być pomniejszana o kwoty wcześniej pobranych emerytur przyznanych przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego.

Powołana ostatnio ustawa nowelizująca ustawę emerytalną nie zawierała jakichkolwiek przepisów przejściowych dotyczących osób, które w dacie wejścia w jej życie miały już ustalone prawo do tzw. wcześniejszych emerytur. W jej art. 22 wskazano jedynie, iż wchodzi ona w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

Sąd Okręgowy dalej podniósł, że w przypadku świadczeń emerytalnych zasadą jest, że prawo do nich powstaje z mocy prawa, z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do ich nabycia (art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej). W przypadku A. M. jego prawo do emerytury przysługującej w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego powstało z dniem 3 lipca 2014 r. i od tej daty istnieje nieprzerwanie.

Sąd I instancji z powołaniem się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 listopada 2015 r., P 11/14 (Legalis nr 1351878) oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 listopada 2014 r., I UK 100/14 oraz z dnia 14 września 2014 r., I UK

19/14, stwierdził, że nowa ustawa nie może pozbawić ubezpieczonego prawa, które nabył na podstawie poprzedniej regulacji (ustawy). Jeżeli zatem ustawodawca najpierw (tj. do dnia 1 stycznia 2013 r.) nie różnicował sytuacji osób korzystających z wcześniejszej emerytury i osób niekorzystających z tego przywileju, w zakresie obliczania wysokości emerytury należnej w wieku powszechnym na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej, a następnie (tj. po dniu 1 stycznia 2013 r.) sformułował nową zasadę w postaci pomniejszenia wysokości podstawy emerytury, o której mowa w art. 24 tej ustawy o sumę wcześniej pobranych emerytur przyznanych przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, to brak było podstaw, zdaniem Sądu Okręgowego, żeby zasadę tę odnosić do ubezpieczonych, którzy prawo do wcześniejszej emerytury nabyli przed dniem 1 stycznia 2013 r., tj. przed wejściem w życie tej nowej regulacji (powołana wyżej ustawa z dnia 11 maja 2012 r. – Dz.U. 2012 r., poz. 637).

W związku ze zmianami ustawy emerytalnej dokonany ustawa z dnia 11 maja 2012 r., racjonalnie działający ubezpieczeni zostali postawieni przed koniecznością dokonania wyboru, czy będą korzystać z wcześniejszych świadczeń emerytalnych, co w efekcie spowoduje pomniejszenie wysokości emerytury, jaką nabędą w wieku powszechnym, czy też nie skorzystają z przywileju przejścia na wcześniejszą emeryturę, dzięki czemu ich późniejsza emerytura w wieku powszechnym zostanie przyznana na ogólnych zasadach i będzie wyższa. Osoby, które nabyły i zrealizowały prawo do wcześniejszej emerytury przed dniem 1 stycznia 2013 r. zostały jednak pozbawione możliwości dokonania takiej analizy i wyboru najkorzystniejszego dla siebie wariantu. Sąd Okręgowy podkreślił, że pod rządami obowiązujących przed dniem 1 stycznia 2013 r. regulacji, ubezpieczeni nie musieli przeprowadzać takiej analizy. Niezależnie bowiem od tego czy skorzystali z prawa do wcześniejszej emerytury, czy też nie, ich ewentualna emerytura w wieku powszechnym była obliczana na takich samych zasadach jak emerytura przyznawana osobom, które nie skorzystały – z własnego wyboru, czy też z braku uprawnień – z możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury. W konsekwencji, działając w zaufaniu do państwa i stanowionego przez nie prawa, ubezpieczeni podjęli w przeszłości decyzję o przejściu na wcześniejszą emeryturę. Niewykluczone jednak, że gdyby w momencie przejścia na wcześniejszą emeryturę wiedzieli, iż spowoduje to pomniejszenie wysokości podstawy emerytury, o której mowa w art. 24 ustawy emerytalnej (nabywanej w wieku powszechnym), to mogliby podjąć decyzję o rezygnacji ze złożenia wniosku o ustalenie prawa do wcześniejszej emerytury, stwierdzając na przykład, że korzystniejsze dla nich będzie nabycie prawa do emerytury w wieku powszechnym, niepomniejszonej o wypłacone wcześniej świadczenia. Inaczej mówiąc, gdyby ubezpieczeni ci wiedzieli, że nastąpi zmiana stanu prawnego, ich decyzja mogła być inna, bo będąc korzystną na gruncie dotychczasowych przepisów, obecnie – wskutek nowelizacji ustawy emerytalnej dokonanej ustawą z dnia 11 maja 2012 r. – okazała się dla większości z nich niekorzystna.

Sąd Okręgowy zaznaczył przy tym, że nie ma wątpliwości co do tego, iż ustawodawca miał pełne prawo, żeby wprowadzić tego rodzaju regulację, zniechęcającą do korzystania z wcześniejszych emerytur. Jednak winien był uczynić to z poszanowaniem zasad konstytucyjnych, w tym w szczególności wyrażonej w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, a także bezpieczeństwa prawnego jednostki w znaczeniu, jakie tej zasadzie nadało dotychczasowe orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Zdaniem Sądu Okręgowego stanowi to dodatkowy argument przemawiający za dokonaniem wykładni przepisów prowadzącej do wniosku, że w przypadku A. M. brak było podstaw do obliczenia wysokości jego powszechnej emerytury w oparciu o przepisy obowiązujące od 1 stycznia 2013 r. Skoro bowiem wnioskodawca od 2009 r. korzystał z wcześniejszej emerytury, wysokość należnego mu świadczenia musiała zostać obliczona przy uwzględnieniu regulacji obowiązujących w tamtym właśnie czasie. Sąd I instancji uznał za konieczne ustalenie wysokości powszechnej emerytury A. M. bez brania pod uwagę kwot wcześniej pobranych przez niego emerytur wcześniejszych. W związku z tym zobowiązał organ rentowy do hipotetycznego przeliczenia emerytury powszechnej wnioskodawcy bez zastosowania art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. Organ rentowy dokonał tego wyliczenia na dzień (...)w kwocie 3.185,21 zł brutto.

Oznaczało to, że wysokość prawidłowo obliczonej powszechnej emerytury A. M. w dacie wydania zaskarżonej decyzji była znacznie wyższa od wysokości przysługującej mu wówczas emerytury wcześniejszej, wynoszącej 2.774,38 zł.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję poprzez ustalenie wysokości emerytury A. M. na kwotę 3.185,21 zł.

Apelację od tego wyroku wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.. Zaskarżając wyrok Sądu I instancji w całości organ rentowy zarzucił mu: naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 25, art. 25 ust. 1b w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2016 r., poz. 887 ze zm.) poprzez przyznanie prawa do ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 24 tej ustawy bez pomniejszania podstawy obliczenia emerytury o kwotę pobranych emerytur przyznanych na podstawie art. 46 ostatnio powołanej ustawy.

W konsekwencji tego zarzutu organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje częściowo na uwzględnienie, przy czym Sąd Apelacyjny akceptuje ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji, a zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 października 1998 r., II KKN 923/97 – OSNC 1999, z. 3, poz. 60; z dnia 12 stycznia 1999 r., I PKN 21/98 – OSNAP 2000, nr 4, poz. 143; z dnia 20 stycznia 2000 r., I KKN 356/98 – LEX nr 50863; z dnia 7 kwietnia 2004 r., IV CK 227/03 – LEX nr 585855; z dnia 20 maja 2004 r., II CK 353/03 – LEX nr 585756; z dnia 17 lipca 2009 r., IV CSK 110/09 – LEX nr 518138; z dnia 27 kwietnia 2010 r., II PK 312/09 – LEX nr 602700). Istotne znaczenie ma natomiast ocena tego stanu faktycznego oraz zastosowanie odpowiednich przepisów prawa i ich prawidłowej wykładni. Jak wynika z treści odwołania od decyzji organu rentowego z dnia 18 lutego 2016 r. oraz z treści wyjaśnień złożonych przez wnioskodawcę w postępowaniu przed Sądem I instancji, ubezpieczony nie kwestionował, że ustalenie w tej decyzji wysokości emerytury nastąpiło na podstawie obowiązujących w tej dacie przepisów, które obowiązują od dnia 1 stycznia 2013 r. Domagał się on jednak ustalenia emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego według przepisów regulujących prawo do tego świadczenia, a obowiązujących w dacie nabycia przez niego prawa do emerytury w obniżonym wieku. Ubezpieczony swoje żądanie ustalenia wysokości emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, bez pomniejszenia podstawy jej obliczenia o kwoty wcześniej pobranych przez niego emerytur wcześniejszych, wywodził z zasady praw nabytych.

Istota sporu w sprawie niniejszej sprowadzała się więc do oceny, czy przy wyliczeniu wysokości emerytury według zasad kapitałowych należy odliczyć sumę kwot pobranej przez wnioskodawcę emerytury wcześniejszej, do której miał prawo przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego.

Jak prawidłowo wskazał Sąd I instancji, z dniem 1 stycznia 2013 r. zmianie uległa treść art. 25 ustawy emerytalnej polegająca m.in. na dodaniu ustępu 1b, zgodnie z którym „jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę na podstawie art. 26b, 46, 50, 50a, 50e, 184 lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r., Nr 97, poz. 674 z późn. zm.), podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne”.

W okolicznościach sprawy niniejszej, A. M. będąc uprawnionym od dnia 3 listopada 2009 r. do emerytury w obniżonym wieku, złożył w dniu 29 grudnia 2015 r. wniosek o „przeliczenie emerytury z uwagi na ukończenie powszechnego wieku emerytalnego”. W związku z tym, że treść art. 21 ust. 2 pkt 1 ustawy emerytalnej uzasadnia twierdzenie, że na emeryturę można przechodzić kilka razy, wniosek z dnia 29 grudnia 2015 r. należało potraktować jako wniosek o przyznanie emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, tj. emerytury, której wysokość jest ustalana na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej. Wysokość tej ostatniej emerytury mogła być wyliczona wyłącznie według zasad określonych w art. 25 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2017 r., poz. 1383 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia wniosku (29 grudnia 2015 r.), a więc z zastosowaniem reguł określonych w cytowanym wyżej ustępie 1b tego artykułu. Stanowisko Sądu I instancji, że wysokość emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego

powinna być ustalona z pominięciem przy tym regulacji zawartej w powołanym wyżej przepisie art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, natomiast z zastosowaniem regulacji obowiązujących w chwili nabycia przez ubezpieczonego prawa do emerytury w obniżonym wieku, tj. w listopadzie 2009 r., nie może być uznane za prawidłowe. Sąd Okręgowy wyrażając taki pogląd pominął bowiem, że wnioskodawca w chwili nabycia prawa do wcześniejszej emerytury (3 listopada 2009 r.) nie spełniał jeszcze wszystkich warunków prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Warunek do tej ostatniej emerytury w postaci osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego wynoszącego 65 lat i 8 miesięcy określonego w art. 24 ust. 1b pkt 4 ustawy emerytalnej [obowiązującym do dnia 30 września 2017 r.] spełnił on dopiero w dniu 3 lipca 2015 r. Prawo do emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego nabył więc z dniem 3 lipca 2015 r. Obowiązywał już wtedy powołany wyżej przepis art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej.

Stosownie do art. 116 ust. 1 ostatnio powołanej ustawy postępowanie w sprawie świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej. W przypadku ubezpieczonych uprawnionych do emerytury w obniżonym wieku na podstawie art. 46 ustawy emerytalnej, tak jak wnioskodawca, brak jest regulacji nakładającej na organ rentowy obowiązek wszczęcia z urzędu postępowania o przyznanie emerytury na podstawie art. 24 tej ustawy. Przewidziana w art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej zasada, że prawo do świadczeń określonych w tej ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do jego nabycia, nie dotyczy ustalania wysokości świadczeń. Wniosek taki jednoznacznie wynika z treści tego przepisu. W dacie złożenia przez ubezpieczonego wniosku o emeryturę w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego (29 grudnia 2015 r.), zasady ustalania wysokości tego świadczenia regulował art. 25 ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2013 r. i ten właśnie przepis został zastosowany przez organ rentowy. Cytowany wyżej przepis ustępu 1b art. 25 ustawy emerytalnej wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2013 r. Został on dodany do art. 25 ustawy emerytalnej na podstawie art. 1 ust. 6 lit. b ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2012 r., poz. 637). Ta ostatnia ustawa nie zawierała przepisów przejściowych, pozwalających na ustalenie wysokości emerytury osobom, które spełniły warunki prawa do emerytury przed jej wejściem w życie, według zasad obowiązujących do dnia 31 grudnia 2012 r. Nowy przepis art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej należy zatem stosować od jego wejścia w życie, tj. od dnia 1 stycznia 2013 r. Jednak negatywne skutki działania tego przepisu nie powinny sięgać wstecz. Oznacza to, że przy wyliczaniu emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, można odliczyć kwoty wcześniejszej emerytury pobrane dopiero od dnia 1 stycznia 2013 r., tj. od daty wejścia w życie przepisu art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. Brak natomiast podstaw do pomniejszenia podstawy obliczenia emerytury o kwotę stanowiącą sumę kwot emerytur pobranych przed datą wejścia w życie ostatnio powołanego przepisu, tj. przed dniem 1 stycznia 2013 r. Obowiązujące wówczas przepisy nie zawierały bowiem regulacji takiej jak zawarta w art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej.

Pomniejszenie podstawy emerytury przyznanej po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego o sumę kwot emerytur pobranych przed dniem 1 stycznia 2013 r., tj. przed dniem wejścia w życie ostatnio powołanego przepisu nakazującego odliczenie od podstawy wymiaru emerytury sumy kwot pobranych emerytur wcześniejszych, powodowałoby działanie prawa wstecz, a także byłoby sprzeczne z konstytucyjną zasadą pewności prawa. Z kolei niepomniejszenie emerytury kapitałowej o kwoty emerytur pobranych przez wnioskodawcę od dnia 1 stycznia 2013 r. były sprzeczne z art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, która ma zastosowanie w sprawie niniejszej do tego okresu.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Apelacyjny zmienił częściowo zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego w ten sposób, że ustalił A. M. prawo do obliczenia emerytury na dzień (...) przy pomniejszeniu podstawy jej obliczenia o kwotę stanowiącą sumę kwot emerytur pobranych w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 30 listopada 2015 r., w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Brak jest jakichkolwiek podstaw do ustalenia wysokości emerytury bez jakiegokolwiek pomniejszenia o sumę kwot pobranych emerytur, ponieważ w dacie złożenia wniosku, tj. w dniu 29 grudnia 2015 r., obowiązywał (od dnia 1 stycznia 2013 r.) przepis art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. Nie było natomiast podstawy do

pomniejszenia emerytury kapitałowej o sumę kwot emerytur wcześniejszych pobranych przed dniem 1 stycznia 2013 r., bowiem nie było odpowiedniej podstawy prawnej pozwalającej na takie pomniejszenie.

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. (w części uwzględniającej apelację) oraz art. 385 k.p.c. (w pozostałym zakresie) orzekł jak w sentencji.